

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره بالینی

مشخصات درس:

گروه آموزشی	تعداد دانشجو		
عنوان درس	تعداد واحد	کارآموزی عفونی	
مقطع و رشته تحصیلی	تاریخ شروع دوره	دکترای عمومی پزشکی	
نیمسال تحصیلی	تاریخ پایان دوره		
مدرس/مدرسین درس	روز و ساعت جلسات		
مسئول درس (دروس اشتراکی)	دروس پیش نیاز		
روش برگزاری (حضور/مجازی/ترکیبی)	محل برگزاری		

شرح کلی درس:

این درس با هدف آشنایی دانشجویان پزشکی در دوره‌های کارآموزی با اصول ارزیابی، تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری‌های عفونی ارائه می‌شود. دانشجویان ضمن حضور در بخش عفونی، درمانگاه و سایر عرصه‌های بالینی، مهارت‌های لازم در اخذ شرح حال، انجام معاینه فیزیکی، شناسایی علائم و نشانه‌های بیماری‌های عفونی، تشخیص و تشخیص افتراقی و تفسیر یافته‌های آزمایشگاهی و روش‌های تشخیصی را کسب می‌کنند. همچنین دانشجویان با اصول درمان بیماری‌های عفونی، مصرف منطقی آنتی‌بیوتیک‌ها، کنترل و پیشگیری از عفونت‌ها و نحوه برخورد اولیه با بیماران مبتلا به عفونت‌های شدید و اورژانسی آشنا شده و در روند مراقبت و پیگیری بیماران تحت نظارت استاد و تیم درمان مشارکت می‌نمایند.

هدف/اهداف کلی درس:

آشنایی با اصول اخذ شرح حال و انجام معاینه فیزیکی بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی.
 توانایی شناسایی علائم و نشانه‌های بیماری‌های عفونی شایع و افتراق الگوهای مختلف عفونت.
 آشنایی با تشخیص و تشخیص افتراقی بیماری‌های عفونی شایع و مهم بالینی.
 آشنایی با روش‌های تشخیصی آزمایشگاهی، میکروبیولوژیک و تصویربرداری در بیماری‌های عفونی و تفسیر یافته‌های آن‌ها.
 آشنایی با اصول درمان بیماری‌های عفونی و مصرف منطقی و صحیح داروهای ضد میکروبی.
 توانایی برخورد اولیه با عفونت‌های شدید و اورژانس‌های عفونی و آشنایی با اصول کنترل عفونت و پیشگیری از انتقال بیماری‌ها.
 آشنایی با اصول پیشگیری، واکسیناسیون، مراقبت و پیگیری بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی.
 تقویت مهارت‌های بالینی، ارتباط با بیمار، کار تیمی و رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در مراقبت از بیماران عفونی.

روش تدریس:

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	■	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☐	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	■	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
■	روش تدریس در کنار تخت بیمار	☐	روش تدریس مبتنی بر مورد

روش تدریس در گروه‌های کوچک
سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

ماکت

پاورپوینت

کتاب

جزوه

مانکن

بیمار شبیه سازی شده

وایت برد

نرم افزار

تصویر

پوستر

بیمار واقعی

لوازم واقعی

فایل صوتی

فیلم آموزشی

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت های فراگیران در عرصه ها و فرصت های آموزشی:

حضور منظم، به موقع و فعال در بخش عفونی، درمانگاه و سایر عرصه های آموزشی.

اخذ شرح حال کامل و هدفمند و انجام معاینه فیزیکی بیماران مبتلا به بیماری های عفونی تحت نظارت استاد و پزشک مسئول.

حضور فعال در راندهای بالینی و مشارکت در بررسی، تشخیص و تشخیص افتراقی بیماران.

بررسی و تفسیر آزمایش های تشخیصی، کشت ها، تست های میکروبیولوژیک و روش های تصویربرداری مرتبط با بیماری های عفونی تحت نظارت استاد.

مشارکت در تدوین برنامه تشخیصی، درمانی و پیگیری بیماران در حدود صلاحیت و تحت نظارت تیم درمان.

آشنایی و مشارکت در برخورد اولیه با بیماران مبتلا به عفونت های شدید، سپسیس و سایر اورژانس های عفونی.

رعایت اصول مصرف منطقی آنتی بیوتیک ها و آشنایی با اصول پیشگیری و کنترل عفونت در محیط بیمارستان.

ارائه موارد بالینی، شرکت در کنفرانس ها، گزارش صبحگاهی و جلسات آموزشی و مشارکت فعال در بحث های علمی.

مطالعه و مرور منابع علمی مرتبط با موارد بالینی مشاهده شده و پاسخ گویی به سؤالات آموزشی استاد.

رعایت اخلاق حرفه ای، محرمانگی اطلاعات و حقوق بیماران و همکاری مؤثر با اعضای تیم درمان.

نحوه ارزیابی فراگیران:

☐	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☐	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☒	کار عملی	☐	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
☐	پورتفولیو	☐	لاگ بوک
☐	مشاهده مستقیم فعالیت های عملی/پروسیجرها (DOPS)	☐	آزمون بالینی ساختاریافته عینی (OSCE)
		☒	آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)

ردیف	عناوین	نمره/درصد
1	عملکرد و مهارت های بالینی در بخش عفونی، شامل اخذ شرح حال، معاینه، ارزیابی بیمار و رعایت اصول کنترل عفونت	8 نمره (40%)
2	حضور، نظم، مسئولیت پذیری و مشارکت فعال در فعالیت های بالینی و آموزشی	3 نمره (15%)
3	گزارش صحیحگاهی، ارائه مورد بالینی، کنفرانس و مشارکت در بحث های آموزشی	3 نمره (15%)
4	ارزشیابی عملی و توانایی به کارگیری آموخته های نظری در محیط بالینی، از جمله تفسیر آزمایش ها و بررسی های میکروبیولوژیک	4 نمره (20%)
5	ارزشیابی پایانی شامل آزمون کتبی/شفاهی و جمع بندی عملکرد دانشجوی	2 نمره (10%)

سیاست ها و قوانین:

حضور منظم و به موقع دانشجویان در بخش عفونی، درمانگاه و سایر عرصه های آموزشی الزامی است.

رعایت اخلاق حرفه‌ای، احترام به بیماران، همراهان و اعضای تیم درمان الزامی است.

حفظ محرمانگی اطلاعات بیمار و رعایت حریم خصوصی در تمام مراحل ارائه خدمات و آموزش ضروری است.

اخذ شرح حال، معاینه، اقدامات تشخیصی و انجام مهارت‌های بالینی باید در حدود صلاحیت دانشجوی و تحت نظارت استاد یا پزشک مسئول انجام شود.

هرگونه اقدام تشخیصی یا درمانی باید با اطلاع و تأیید پزشک مسئول و مطابق مقررات مرکز درمانی انجام گیرد.

رعایت دقیق اصول کنترل عفونت، بهداشت دست، استفاده صحیح از وسایل حفاظت فردی و اصول ایمنی بیمار الزامی است.

دانشجویان موظف به مشارکت فعال در راندهای بالینی، گزارش صبحگاهی، کنفرانس‌ها و سایر فعالیت‌های آموزشی هستند.

رعایت اصول مصرف منطقی آنتی‌بیوتیک‌ها و عدم تجویز یا تغییر خودسرانه داروها الزامی است.

رعایت نظم، پوشش حرفه‌ای، مسئولیت‌پذیری و همکاری مؤثر با اعضای تیم درمان ضروری است.

ارزشیابی دانشجویان بر اساس عملکرد بالینی، مهارت‌های عملی، فعالیت‌های آموزشی، حضور و مشارکت و آزمون پایانی انجام خواهد شد.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی	اهداف رفتاری	مدرس/مدرسين
1	پنومونی	آشنایی با انواع پنومونی، تشخیص، درمان و پیشگیری از عوارض	دانشجو در پایان بتواند شرح حال و معاینه مناسب بیمار مبتلا به پنومونی را انجام دهد، پنومونی را تشخیص داده و بین CAP و VAP افتراق دهد، عوامل میکروبی و عوامل مقاوم را بشناسد و اصول درمان و پیشگیری را بیان کند.	
2	مننژیت	آشنایی با تشخیص و درمان مننژیت و اصول برخورد با بیمار مشکوک	دانشجو در پایان بتواند علائم و نشانه‌های مننژیت را شناسایی کند، معاینه عصبی مناسب انجام دهد، اندیکاسیون و اصول LP را بشناسد، یافته‌های تشخیصی را تفسیر کند و اصول درمان، ایزولاسیون، عوارض و پیشگیری را بیان کند.	
3	مالاریا	آشنایی با تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان مالاریا	دانشجو در پایان بتواند شرح حال و معاینه مناسب انجام دهد، علائم مالاریا را شناسایی کند، انواع مالاریا و مالاریای شدید را تشخیص دهد، تست‌های تشخیصی را تفسیر و اصول درمان و پیشگیری را بیان کند.	
4	زونا و آبله‌مرغان	آشنایی با تظاهرات بالینی، تشخیص و درمان عفونت‌های ناشی از ویروس واریسلا زوستر	دانشجو در پایان بتواند علائم و تظاهرات بالینی زونا و آبله‌مرغان را شناسایی کند، شرح حال و معاینه مناسب انجام دهد، تشخیص افتراقی را مطرح کند و اصول تشخیص، درمان و پیشگیری از عوارض را بیان کند.	
5	سرماخوردگی و عفونت‌های ویروسی	آشنایی با بیماری‌های ویروسی شایع و نحوه برخورد بالینی با آن‌ها	دانشجو در پایان بتواند علائم و نشانه‌های عفونت‌های ویروسی شایع را شناسایی کند، شرح حال و معاینه مناسب انجام دهد، تشخیص افتراقی را مطرح کند، موارد نیازمند بررسی آزمایشگاهی را تشخیص دهد و اصول درمان و مراقبت را بیان کند.	
6	سپسیس و شوک	آشنایی با تشخیص و برخورد اولیه با سپسیس و شوک عفونی	دانشجو در پایان بتواند علائم بالینی سپسیس و شوک را شناسایی کند، شرح حال و معاینه هدفمند انجام دهد، عفونت‌های اکتسابی از جامعه و بیمارستان را افتراق دهد، بررسی‌های آزمایشگاهی مناسب را درخواست و اصول درمان اولیه را بیان کند.	

7	گال و پدیکولوزیس	آشنایی با تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری‌های انگلی پوستی شایع	دانشجو در پایان بتواند علائم و تظاهرات بالینی گال و پدیکولوزیس را شناسایی کند، شرح حال و معاینه مناسب انجام دهد، تشخیص افتراقی را مطرح کند و اصول درمان، کنترل و پیشگیری از انتقال و عوارض را بیان کند.
8	کیست هیداتیک	آشنایی با تظاهرات، تشخیص، درمان و پیشگیری از کیست هیداتیک	دانشجو در پایان بتواند علائم بالینی و راه‌های انتقال بیماری را بیان کند، شرح حال و معاینه مناسب انجام دهد، تشخیص افتراقی را مطرح کند، روش‌های تشخیصی را بشناسد و اصول درمان و پیشگیری از عوارض را بیان کند.
9	هپاتیت	آشنایی با انواع هپاتیت، تشخیص، درمان و عوارض آن‌ها	دانشجو در پایان بتواند انواع هپاتیت را نام ببرد، علائم و نشانه‌های بالینی را شناسایی کند، شرح حال و معاینه مناسب انجام دهد، آزمایش‌های تشخیصی را تفسیر کند و اصول درمان، پیگیری و عوارض بیماری را بیان کند.
10	HIV	آشنایی با عفونت HIV، عوارض، تشخیص، درمان و پیشگیری	دانشجو در پایان بتواند تظاهرات بالینی HIV و عوارض ریوی، مغزی و گوارشی آن را شناسایی کند، ارتباط HIV با سل و هپاتیت را توضیح دهد، روش‌های تشخیصی را بشناسد و اصول درمان ضد رتروویروسی، مقاومت دارویی و پروفیلاکسی را بیان کند.
11	عفونت ادراری	آشنایی با تشخیص و درمان عفونت‌های ادراری و گروه‌های خاص	دانشجو در پایان بتواند علائم و نشانه‌های عفونت ادراری را شناسایی کند، شرح حال و معاینه مناسب انجام دهد، اصول تشخیص و درمان را بیان کند، ملاحظات مربوط به عفونت ادراری در بارداری و سالمندان را بشناسد و اصول صحیح نسخه‌نویسی را رعایت کند.

منابع درس:

(۱)	ترجمه کامل مبانی طب داخلی سسیل ۲۰۲۲ - ویراست دهم
(۲)	ترجمه کتاب اصول طب داخلی هاریسون ۲۰۲۶ ویرایش بیست و دوم